

URBAN VITALITY

MAMBO - METEN AMSTERDAMSE MOTORIEK BASISONDERWIJS

AMSTERDAMMERS BEWEGEN TE WEINIG

Amsterdammers bewegen te weinig en worden steeds zwaarder. Dat geldt niet alleen voor de volwassenen; maar liefst 15 procent van de basisschoolkinderen heeft een vertraagde motorische ontwikkeling en 23 tot 40 procent is te zwaar. De gemeente Amsterdam is actief bezig om de gezondheid van haar jonge bewoners te verbeteren. Daarbij speelt bewegingsonderwijs een belangrijke rol. In het onderzoeksproject MAMBO (Meten Amsterdamse Motoriek Basisonderwijs) brengt de Hogeschool van Amsterdam de motorische vaardigheid en BMI van kinderen op Amsterdamse basisscholen in kaart.

MEER ZICHT OP MOTORISCHE ONTWIKKELING

Huub Toussaint, lector Bewegingswetenschappen HvA

“Kinderen die slecht bewegen kunnen vaak minder goed meekomen met leeftijdsgenoten, worden eerder gepest en lijken ook cognitief achter te blijven. Voor een gezonde en goede sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen is een goede motoriek dus belangrijk. Als je motorische problemen in een vroeg stadium signaleert, kan er tijdig iets aan worden gedaan; bijvoorbeeld kinderen meer laten bewegen door extra gym of beweeg-huiswerkopdrachten, waardoor ook de ouders erbij worden betrokken. Er is nog weinig informatie over hoe de ontwikkeling van de motoriek bij kinderen verloopt; daar willen we meer zicht op krijgen. Is het inderdaad zo dat kinderen met een slechte motoriek minder bewegen en dan dik worden? Of worden kinderen op de een of andere manier dik, waardoor ze minder bewegen en een slechtere motoriek krijgen doordat ze minder oefenen? Dat zijn belangrijke vragen in het MAMBO-onderzoek.”

HINKELLEN, SPRINGEN EN BALVAARDIGHEID

Tim van Kernebeek, onderzoeker HvA-lectoraatgroep 'Meten van motoriek'

“We meten jaarlijks op zo'n 30 basisscholen de motorische ontwikkeling bij kinderen tussen de 6-12 jaar en bekijken tegelijkertijd de lengte, het gewicht en daarmee de BMI. En we kijken waar kinderen uit de pas van de normale ontwikkeling lopen. Sommige kinderen vertonen ineens een grote achterstand in hun motorische ontwikkeling. Wanneer gebeurt dat en wat is de samenhang met de lengte- en gewichtontwikkeling? De gegevens die we tijdens de metingen verzamelen koppelen we terug aan de school en de gymleraar, die daardoor de gymles beter kan afstemmen op de behoeften van zijn leerlingen. Zo weet hij bijvoorbeeld of er meer aandacht besteed moet worden aan balvaardigheid of balans. Als een kind echt achterloopt kan de leraar extra gymles geven of huiswerk oefeningen zoals een ballon hoog houden of hinkelen.”

URBAN VITALITY

MAMBO - METEN AMSTERDAMSE MOTORIEK BASISONDERWIJS

ONDERZOEKSRISULTAAT

"Bij het bekijken van de motorische ontwikkeling is een onderverdeling gemaakt in drie groepen: normaal gewicht, overgewicht en obesitas. Er is weinig verschil tussen de groepen kinderen van 6 en 7 jaar. Bij de kinderen van 8 en 9-jarigen ontstaat echter een 'trapje' in motorische ontwikkeling: naarmate kinderen van die leeftijdsgroep zwaarder zijn, vertonen ze een zwakkere motoriek. Dat trapje wordt nog steiler bij de groep kinderen van 10 en 11 jaar. Het lijkt erop dat kinderen ergens tussen 7-11 jaar uit de pas gaan lopen. Dat is een belangrijk onderzoeksresultaat, dat pleit voor vroegtijdig signaleren en verhelpen van afwijkingen in motoriek en gewicht."

VAN PRACTICE BASED NAAR EVIDENCE BASED

Antoine de Schipper, onderzoeker bij de HvA-lectoraat-groep 'Meten van motoriek':

"Het vak Lichamelijke Opvoeding zit in een transitiefase van practice based lesgeven naar evidence based lesgeven. Dat houdt in dat gymnastieklessen steeds meer zijn gebaseerd op wetenschappelijke testen en feedback. We kunnen meten hoe kinderen ervoor staan en wat het effect is van een lesprogramma of de gebruikte pedagogische aanpak. Dat is een enorme verandering voor het vak en de betrokken professionals. De resultaten van de onderzoeken die we doen zijn niet alleen van belang voor de scholen en de leerkracht. Wij analyseren de meetresultaten ook om onze meetmethodiek te verbeteren. Daarnaast kunnen de onderzoeksresultaten invloed hebben op onderwijsbeleid."

SUBSIDIE VOOR EEN VAKLEERKRACHT GYMNASTIEK

Jan Paddenburg, programmaleider Scholenaanpak bij de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht

"De Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht is een programma van de gemeente Amsterdam voor scholen. Hiermee proberen we overgewicht en obesitas bij kinderen terug te dringen en te voorkomen; bijvoorbeeld via beleid en projecten gericht op meer bewegen, gezonde voeding en voldoende slapen – de drie peilers voor gezond gewicht."

PROJECTINFORMATIE

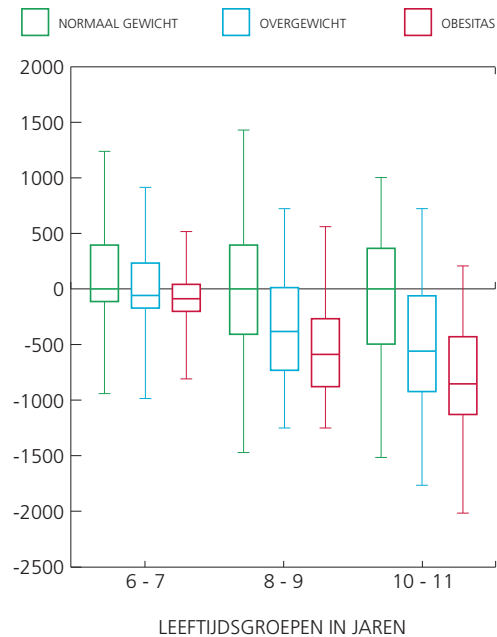
Het MAMBO-onderzoek wordt uitgevoerd door het HvA-lectoraat Bewegingswetenschappen in samenwerking met de Gemeente Amsterdam, het programma Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG) en 31 Amsterdamse basisscholen.

Contact

Huub Toussaint, lector Bewegingswetenschappen/projectleider (h.toussaint@hva.nl), Antoine de Schipper, onderzoeker (a.w.de.schipper@hva.nl) en Tim van Kernebeek, onderzoeker (w.g.van.kernebeek@hva.nl).

www.hva.nl/urbanvitality

CREATING TOMORROW

Bij de ontwikkeling en kwaliteitsverbetering van de beweeginterventies hebben we veel aan onderzoeken zoals MAMBO. De resultaten van dergelijke research kan ertoe leiden dat we interventies aanpassen of bijstellen. Zo heeft de gemeente Amsterdam bijvoorbeeld op basis van onderzoeksresultaten een subsidie ingesteld waardoor alle basisscholen voor gym aan groep 1 en 2 een gymleraar kunnen inzetten."

